

vist, kan man sige, en stor indirekte Byrde, fordi de hænger sammen med de høje Fragter, og fordi disse forrykker Prisniveauet, og det maa derfor ønskes, at hele denne abnorme Tilstand snarest muligt ophører, men det gælder da om at komme bort fra den Forestilling, at man ved et Pennestrøg og summariske Lovforanstaltninger kan etablere en fuldstændig Regulering af disse Forhold, og derfor maa Spørgsmaalet om et Pengemellemværende mellem Skibsfarten og Staten reduceres til sit naturlige Forhold, nemlig Spørgsmaalet om Berettigelsen af en Skat og om denne Skats Størrelse, hvilket altsammen forudsætter, at der er Brug og Nødvendighed for denne Skat, og at den anvendes til almindelige Statsformaal.

Jeg vil i denne Sammenhæng gøre opmærksom paa, at der foruden det Forslag, som Prisreguleringskommissionen indgav til Indenrigsministeren, samtidig blev fremsat et andet Forslag til Indenrigsministeren fra Kommissionen. Dette andet Forslag var udtrykkeligt betegnet som Nr. 1, medens det som Bilag til Lovforslaget aftrykte Forslag var betegnet som Nr. 2. I Modsætning til det aftrykte Forslag var Forslag Nr. 1 et meget bestemt formuleret Forslag, hvor det ikke i vage Udtryk henstilledes til Regeringen at foretage noget, der ikke var nærmere formuleret eller kendt i sine Enkeltheder. Det var tværtimod et Forslag, som blev givet i klare Udtryk og med fuld Tilslutning fra alle i Kommissionen, altsaa ogsaa fra mig. Dette Forslag gik i al Korthed ud paa at lægge en betydelig og stigende Skat paa alle Udbytter, der udrededes udover 20 pCt. af Aktiekapitalen, og det ikke alene i Skibsfartsselskaber, men ogsaa i andre Selskaber. Med den højtærede Formands Samtykke vil jeg oplæse selve Forslaget, som er ganske kort: „Kommissionen skal ud fra denne Betragtning henstille til Regeringens Overvejelse, at der søges udvirket Lovhjemmel for et Tillæg til Lov af 10 Maj 1915 om en overordentlig Indkomstskat til Staten, hvorved det bestemmes, at Aktieselskaber, der — under hvilken som helst Form — lader Aktionærerne tilflyde et Udbytte for Regnskabsaarene 1915 og 1916, der overstiger en vis Størrelse, for Eksempel 20 pCt. af Aktiekapitalen, og som tillige, i et nærmere bestemt Omfang, overstiger det gennemsnitlige Udbytte i de sidste Aar før Krigen, skal tilsvare Staten et Beløb i Skat, der bestemmes ved Størrelsen af det Beløb, der udredes til Aktionærerne udover 20 pCt., og saaledes at Skatte-

procenten fastsættes i progressivt Forhold til den til Aktionærerne udredede Procent. Det henstilles, at der ved den nærmere Udformning af de herhenhørende Regler bliver taget fornødent Hensyn til, at Afgiften ikke kommer til at lægge en uforholdsmæssig stor Byrde paa saadanne Selskaber, som arbejder med en i Forhold til deres samlede Midler ringe Aktiekapital“.

Fra et Samfundssynspunkt set maa det i høj Grad ønskes, at en meget væsentlig Del, den største Del, af de her for Skibsfarten indvundne ekstraordinære Indtægter anvendes til at styrke Erhvervet og til at fremme danske Interesser nu og i Fremtiden. Det samme gælder i øvrigt alle andre lignende Virksomheder, og jeg beder ogsaa bemærket, at Forslaget ikke gik ud paa nogen Særbeskatning af Skibsfarten, men paa en almindelig Beskatning af alle Aktieselskaber. Naar jeg taler om at benytte de indvundne Midler til at styrke Erhvervet, vil jeg tilføje, at det er af overordentlig stor Betydning, at vi ikke alene opretholder, men ogsaa udvider vor Skibsfart. Det gælder derfor om, at de Foranstaltninger, Lovgivningsmagten træffer, naar man anser et Indgreb i Skibsfartens frie Raadighed over alle de indvundne Midler for nødvendigt, ikke stopper Skibsfarten, ikke hemmer dens Dispositioner og betager den Lysten til at virke, men at de har den modsatte Virkning, at de, hvis det er muligt, hjælper den til at løse sin egentlige Opgave: at fremme Erhvervet. Man fæster sig ved alle disse Forhold i alt for høj Grad ved det let kendelige Fænomen, om der af et saadant Selskab betales et lille eller et stort Udbytte, og man glemmer, at langt betydningsfuldere for Samfundet er Spørgsmaalet om saadanne Selskabers hele Drift, hele Eksistens, at de uhyre Summer, der vandrer gennem disse Selskaber og gennem Omkostninger og Arbejds løn fordeles paa utallige Maader, for Samfundsøkonomien spiller en ganske anderledes stor Rolle end Spørgsmaalet om lidt større eller lidt mindre Udbytte. Hvis man kunde opgøre, hvilken Betydning de danske Dampskibsselskaber i den forløbne Krigsperiode har haft for hele Landets økonomiske Eksistens, for dets Forsyning med Varer, saaledes at vi har kunnet holde Erhvervene gaaende, vilde det vise sig, at denne Rolle neppe kan vurderes højt nok. Dette gælder adskillige af Trampselskaberne, og det gælder naturligvis i ganske særlig Grad de store Rute-